

Årsplan

2023/2024

Skogen barnehage

Godkjent av SU i Skogen barnehage den 27.06.2023

Innhold

Innledning	3
Om barnehagen	3
Formål og innhold	4
Omsorg.....	4
Lek	5
Danning	6
Læring	7
Vennskap og fellesskap.....	8
Kommunikasjon og språk	9
Samarbeid.....	10
Foreldresamarbeid	10
Tilvenning.....	10
Eksternt samarbeid.....	11
Pedagogisk virksomhet.....	11
Barnehagens pedagogiske virksomhet	11
Medvirkning	12
Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte	12
Samisk kultur i barnehagen.....	12
Digital praksis	13
Progresjonsplan for fagområdene.....	14
Kommunale satsingsområder	21
Inkluderende barnehagemiljø	21
Helsefremmende oppvekst – HOPP	22
Planleggingsdager	24
Sommerstengt barnehage.....	24
Kildehenvisning.....	24

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i aller deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

Skogen barnehage ligger 4 km fra Finnsnes sentrum, og kan gi tilbud til inntil 136 barn. Barn under 3 år teller som to plasser. Barnehagen har et stort og flott uteområde med variert terreng og allsidige lekemuligheter. Barnehagen ligger idyllisk til mellom skogen på oversiden og fjæra på nedsiden. Vi benytter barnehagens nærområde flittig og er daglig på turer med grupper av barn.

Skogen barnehage består av tre baser med til sammen seks avdelinger og ulike aktivitetsrom. Dette barnehageåret er Blå base småbarnsavdeling, mens Grønn og Gul base er for barn i alderen 1-6 år. Vi har i tillegg aldersinndelte team på tvers av basene. 1- og 2-åringene blir en del av team Småfotan, 3-åringene er på Eventyrgruppa, 4-åringene er Småforskerne, og 5-åringene utgjør Skogsklubben. De ulike teamene vil ukentlig sende ut Barnas skogsnytt hvor dere får informasjon om hva barna har opplevd i uka som gikk, og hva som skal skje i uka som kommer.

Barnehagen er bemannet med baseledere, pedagogiske ledere, barnehagelærere, fagarbeidere, assistenter og ansatte med helsefaglig kompetanse. Til sammen utgjør vi et godt tverrfaglig team som utfyller hverandre til det beste for barna. I tillegg til styrer i 100% stilling, har barnehagen styrerassistent i 100% administrasjonsstilling. Kjøkkenet er bemannet med kokk i 100% stilling. Barna får servert to måltider hver dag, hvorav ett av disse består av varmmat og ett måltid er med brødmat og frukt.

Barnehagen har et samarbeid med ulike utdanningsinstitusjoner og har i perioder studenter og elever i praksis.

Skogen barnehage bruker den digitale kommunikasjonsplattformen Visma flyt barnehage.

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg og anerkjennelse.
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Anerkjenne og bekrefte alle følelser barna opplever og uttrykker på en omsorgsfull måte.
- Gi barn trygghet ved å være oppmerksomme, tydelige, varme og nære voksne.
- Tilbud om hvile eller en rolig stund for alle barn, også de som ikke sover.
- Dele barna inn i mindre grupper for å bygge gode relasjoner til det enkelte barn.
- Være lyttende og gi barn tid til å uttrykke seg for å forstå barnets tanker og intensjoner.

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne.
- organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi griper tak i barnas interesser, og skaper et rikt lekemiljø for- og sammen med barna. Leker og materiell er synlige og tilgjengelig for barna.
- Vi skal hjelpe barn som har utfordringer med å komme inn i- og opprettholde lek.
- Vi skal bidra til å utvikle barnas forståelse for lekespråk og lekeregler (som for eksempel turtaking, forhandlinger, inkludering og uskrevne spilleregler) ved å ha en aktiv og støttende rolle som bidrar til å videreutvikle leken.
- Vi skal sette av tid til å omforme rommene slik at lekemiljøet til enhver tid er tilpasset barnas interesser og behov.

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi legger trygghets sirkelen til grunn for arbeid med tilknytning og gode relasjoner.
- Vi verner om tid og rom til å være tilstedeværende ansatte for barna. Jobbe systematisk med «Småsteg/ Start» med 3-, 4- og 5-åringene, som støtte for barns utvikling av sosiale og emosjonelle ferdigheter.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi deler barna inn i aldersadekvate grupper.
- Personalet bruker observasjon og pedagogisk dokumentasjon i arbeidet med barna, og legger til rette for videreutvikling og læring ut ifra barnas interesser og medvirkning i det daglige.
- Vi jobber med læring og progresjon gjennom prosjektarbeid.

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Være oppmerksomme på gode samspill og lek mellom barn, der vennskap dannes og videreutvikles.
- Jobbe systematisk og aktivt med «Småsteg», «Start» og «Steg for steg» i hverdagen.
- Legge til rette for god rollelek i små grupper.
- Gi barna felles positive opplevelser gjennom ulike aktiviteter og turer.
- Være oppmerksomme og følge opp der barn trenger ekstra støtte for å sikre en positiv utvikling.
- Vi skal følge handlingsplan for forebygging av mobbing i barnehagen.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal være tilstedeværende og lyttende ansatte.
- Vi bruker formell og uformell observasjon som metode for å fange opp barn som kan ha behov for særskilt oppfølging.
- Vi setter ord på det vi gjør og utnytter rutinesituasjoner til språkstimulering.
- Vi bruker bøker, bilder, sang, musikk, rim og regler i varierte aktiviteter.
- Vi bruker pedagogiske verktøy, som for eksempel Snakkepakken.
- Vi oppmuntrer flerspråklige foreldre til å bruke sitt morsmål i samspill med barna.

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

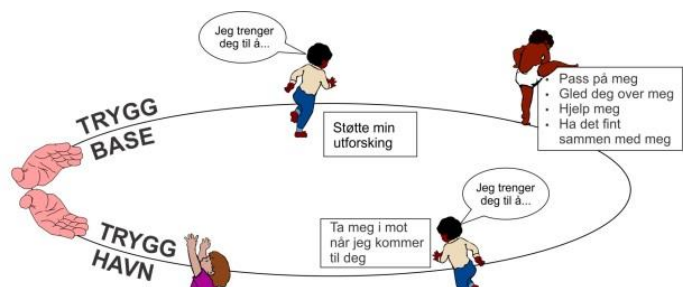
- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår.
- Foreldresamtaler.
- Foreldreundersøkelser annen hvert år

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghets sirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi anbefaler at det settes av god tid til tilvenning ut fra barnets behov.

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Foreldre som har skolestarter, vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Foreldresamtaler hvor barna deltar på siste del, og får medvirke i forhold til hvilken informasjon de ønsker at vi skal videreformidle til skolen fra barnehagen.
- Overgangsmøter med skolene.
- Besøksdager på Finnsnes barneskole i regi av barnehagen. Barn som skal begynne på andre skoler får tilbud om besøksdager sammen med sine foresatte.

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker [EBBA](#) som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid.
- Foreldreundersøkelse gjennomføres annethvert år.

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Pedagogisk dokumentasjon, og tilgjengelighet til leker og materiell skal utarbeides og tilrettelegges med tanke på barns mulighet for medvirkning i hverdagen.
- Personalet skal være oppmerksomme på- og legge barnas initiativ til grunn for arbeidet i barnehagen.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal:

- ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Temauker om samisk kultur og markering av samefolkets dag.
- Samarbeid med hjemmene for å få kjennskap til hva som er viktig for hvert enkelt barns kultur og tradisjoner, og hvordan vi kan inkludere disse i barnehagen på en god måte.

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker mikroskop-egg, bee bot'er, ipader og andre digitale verktøy i aktivitet sammen med barna.
- Vi gjør barna kjent med mulighetene som finnes på internett gjennom å bruke ulike apper.

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
<p>Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Flerspråklige barn og familier oppmuntres til å bruke sitt morsmål hjemme.</p>		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal øve på å sette ord på handlinger og følelser i samspill med andre. ○ Barna skal oppmuntres til og støttes i å uttrykke seg gjennom både kroppsspråk og verbalspråk. ○ Barna skal få kjennskap til ulike bøker, sanger, rim og regler. ○ Barnas opplevelse av fortellinger styrkes ved hjelp av konkrete og enkel dramatisering. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal oppmuntres til å sette ord på handlinger, opplevelser og følelser. ○ Barna skal utvide sin kjennskap til ulike bøker, sanger, rim og regler. ○ Barna skal øve på turtaking i lek og samtale. ○ Barna skal få positive opplevelser i samspill med ansatte og barn. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal øve på å skape egne tekster, fortellinger og fortelle i gruppe. ○ Barna skal øve på aktiviteter som gir konsentrasjon og evne til turtaking. ○ Barna skal øve på å bruke språket til å forhandle og løse konflikter. ○ Barna skal få positive opplevelser i samspill med ansatte og barn.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag. • Fabulerer og leker med språket. • Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer. • Høytlesning/lydbøker • Bruker bøker og konkrete • Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. • Oppmuntre til å snakke i plenum. • Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. • Språkverktøy: <i>Steg for steg</i>, <i>Småsteg</i>, <i>START</i>, <i>Språkkista</i> og <i>Snakkepakken</i>. • Digitale verktøy for språkinnlæring. 		

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal utvikle god selvoppfatning gjennom allsidige aktiviteter og positive opplevelser. ○ Barna skal få erfaring med gode rutiner og opplevelser i forhold til mat, måltider og hygiene. ○ Barna skal begynne å øve på selvstendighet ved påkledning, under måltider osv. ○ Barna skal få erfaringer med å være ute i all slags vær, og i variert terreng. ○ Barna skal få erfaringer med varierte fin- og grovmotoriske aktiviteter. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal oppleve mestring og glede ved å bruke kroppen i ulike aktiviteter ute og inne ○ Barna skal øve på selvstendighet ved påkledning, måltider og toalettbesøk ○ Barna skal få erfaringer med varierte fin- og grovmotoriske aktiviteter ○ Barna skal få begynnende bevissthet om sunt kosthold og god hygiene 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, og for at vi er forskjellige ○ Barna skal øke sin selvstendighet ved påkledning, måltider og toalettbesøk ○ Barna skal videreutvikle finmotoriske ferdigheter ○ Barna skal få økt kunnskap om sunt kosthold og god hygiene

Hvordan:

- Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøv å klatre.
- Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som gir finmotorisk trening.
- Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne
- Øve på å være selvstendig ved måltider.
- Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning.
- Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold.
- Temajobb om *Kroppen*; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp.
- God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema.
- Barna skal få delta i planlegging og matlaging.
- *Snakkemedbarn.no*, og «*Jeg vet*» på Salaby gjennom Bufdir.

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttrykksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal støttes til å bruke sin fantasi, sine kreative ferdigheter og skaperglede. ○ Barna skal erfare ulike sanseopplevelser gjennom kreativ utfoldelse med ulike materialer. ○ Barna skal få bruke hele kroppen i estetisk og kreativ aktivitet. ○ Barna skal få varierte erfaringer med estetiske aktiviteter som sang, musikk, dans og drama. ○ Barna skal få begynnende kjennskap til ulike kulturelle tradisjoner. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal støttes til å bruke sin fantasi, sine kreative ferdigheter og skaperglede. ○ Barna skal få varierte erfaringer med estetiske aktiviteter som sang, musikk, dans og drama. ○ Barna skal få erfaring med ulike formingsteknikker – ute og inne ○ Barna skal få erfaring med aktiv deltakelse i estetisk og kreativ aktivitet. ○ Barna skal få kjennskap til ulike kulturelle tradisjoner. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal støttes til å bruke sin fantasi, sine kreative ferdigheter og skaperglede. ○ Barna skal være aktivt deltakende i sang, musikk og dramaaktiviteter ○ Barna skal få utvidet erfaring med ulike formingsteknikker – ute og inne ○ Barna skal få utvidet kunnskap om ulike kulturelle tradisjoner.

Hvordan:

- Barna skal få uttrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler.
- Barna får kjennskap til rytmer og instrument.
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning.
- Bordteater, flanellograf og utkledning.
- Kunstutstilling i barnehagen.
- Delta på kulturopplevelser.
- Formingsaktiviteter med ulikt materiell.
- Vi jobber med eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttrykksmåter.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal få ulike sanseopplevelser i naturen, og oppleve glede ved å være ute i all slags vær. ○ Barna skal få kjennskap til dyr og vekster i nærmiljøet. ○ Barnas naturlige nysgjerrighet skal stimuleres og videreutvikles. ○ Barna skal få en begynnende bevissthet rundt miljøvern. ○ Barna skal få en begynnende kjennskap til ulike former for teknologi.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal være ute i all slags vær til alle årstider. ○ Barna skal få mulighet til å undre seg over og eksperimentere med fenomener i naturen. ○ Barna skal utvikle kjennskap til dyr, også dyr fra andre land. ○ Barna skal få erfaring med miljøvern og samspill i naturen. ○ Barna skal få erfaring med bruk av digitale verktøy.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal få oppleve lengre turer i nærmiljøet. ○ Barna skal få utvidet kjennskap til fenomener i naturen. ○ Barna skal få kunnskap om naturens betydning i forhold til matproduksjon ○ Barna skal utvikle gode holdninger og få utvidet kunnskap om miljøvern. ○ Barna skal få utvidet erfaring med moderne teknikk og digitale verktøy.

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet.
- Tema i barnehagen om dyr og planteliv.
- Eksperimentere med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året.
- Tema om Natur og miljø.
- Miljøvern, gjenbruk og matsvinn
  - Vår
  - Planter
  - Universet
  - Solsystemet

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal få erfaringer med antall, rom og form gjennom lek med f.eks. duplo, puslespill og puttekasser. ○ Barna skal bli kjent med ulike begreper som stor/liten, hard/myk etc. ○ Barna skal få erfaring med matematisk lek, og en begynnende kjennskap til matematiske begreper.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal, gjennom lek, få kjennskap til ulike matematiske begreper som størrelser, tall, rekkefølge og former. ○ Barnas matematiske nysgjerrighet skal videreutvikles i variert lek og aktivitet. ○ Barna skal oppleve at materiell fra mattekassen og annet realfagsutstyr er tilgjengelig og tas i bruk.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal få erfaringer med å bruke matematiske begreper ved hjelp av vekt, klokke og digitale verktøy ○ Barna skal få erfaring med sortering og sammenlikning ved bruk av ulike materialer ○ Barna skal oppleve at materiell fra mattekassen og annet realfagsutstyr er tilgjengelig og tas i bruk.

Hvordan:

- Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute.
- Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall.
- Spill og regellek.
- Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning.
- Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera.
- Lek med forming og konstruksjon.

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal lære hvordan vi kan være gode mot hverandre, og øve på begynnende sosiale ferdigheter. ○ Barna skal få begynnende erfaring med tradisjoner og høytider. ○ Barna skal oppleve tilhørighet i barnehagens fellesskap, og erfare at barnekulturen verdsettes. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal støttes og veiledes til å vise respekt, forståelse og toleranse for ulike kulturer og mangfold i barnegruppa. ○ Barna skal videreutvikle sine sosiale ferdigheter, og evner til konfliktløsning. ○ Barna skal få økt kunnskap om tradisjoner og høytider ○ Barna skal utforske og undre seg over etiske og filosofiske spørsmål. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal videreutvikle forståelsen for at samfunnet er mangfoldig og at mennesker er forskjellige. ○ Barna skal videreutvikle sine sosiale ferdigheter og evner til konfliktløsning. ○ Barna skal få økt kunnskap om tradisjoner og høytider. ○ Barna skal utforske og undre seg over etiske og filosofiske spørsmål.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- «Steg for steg», «Småsteg» og «START» brukes aktivt i hverdagen.
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Markere sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og undre seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal få en begynnende kjennskap til barnehagens nærmiljø. ○ Barnet skal bli kjent med barnehagen og få tilhørighet i barnegruppa. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal få kjennskap til barnehagens nærmiljø. ○ Barnet skal gjennom erfaringer få forståelse for seg selv som en del av en gruppe ○ Barna skal få begynnende kjennskap til at vi har ulike tradisjoner, kulturer og levesett ○ Barna skal oppleve et trygt og inkluderende barnehagemiljø der mobbing og rasisme motarbeides. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Barna skal få utvidet kjennskap til barnehagens nærmiljø. ○ Barna skal få kunnskap om og erfaringer med lokale forhold/historie og seg selv som en del av samfunnet ○ Barna skal få økt forståelse for hvordan de selv påvirker fellesskapet, og erfare at egne handlinger kan påvirke andre ○ Barna skal få begynnende kunnskap om barns rettigheter og demokratiske prinsipper ○ Barna skal oppleve et trygt og inkluderende barnehagemiljø der mobbing og rasisme motarbeides.

Hvordan:

- Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, gjennom å ha fokus på konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap.
- Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for utforsking, samspill, lek og læring.
- «BlimE»- NRK Super
- Markering av pride ved å fokusere på mangfold, inkludering og retten til å være den man er.
- Blålysdager hvor vi jobber med å bli kjent med utrykningsetatene og hva de kan hjelpe oss med.

Kommunale satsingsområder

Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn i Senja kommune skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen. Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen
• Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn
• Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Personalet skal være deltakende i leken inne og ute
• Personalet skal inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå
• Personalet skal være aktive, observante og tilgjengelige for barna, og forebygge negative handlinger og ekskluderende atferd
• Personalet organiserer og legger til rette for varierte lekegrupper etter behovene i barnegruppa.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Vi bruker observasjon og pedagogisk dokumentasjon, og evaluerer aktiviteter fortløpende.
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">
• Refleksjon på basemøter, pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager.
• Personalet deltar på kurs i regi av kommunen.

Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på et sunt, variert og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.
• Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehagen har egen kokk som tilbereder alle måltider i tråd med retningslinjene.
• Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP
• Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold
• Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute
• Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag
• Barna får servert ett varmt måltid hver dag
• Fokus på næringsrik mat, samt variasjon både ved kalde og varme måltider.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Vi bruker pedagogisk dokumentasjon aktivt i det daglige arbeidet.
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">
• Refleksjon på basemøter, pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager.

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Vi bruker Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen
• Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.<ul style="list-style-type: none">
- Barnehusets kroppskort
- «Jeg vet»
- «snakke sammen»
- «Æ e mæ»
- Steg for steg/Småsteg/START
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Skriftliggjøre og følge opp observasjoner
• Pedagogisk dokumentasjon.
• Bruke tiltaksplan ved opplevd mobbing eller krenkelser i barnehagen.
• Kartlegge relasjoner i barnegruppa og mellom barn og personale.
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">
• Refleksjon på basemøter, pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager.

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Barnehageloven og Rammeplanen.
• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.
• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">
• Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">
• Minimum 60 min fysisk aktivitet daglig for alle barn.
• Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste.
• Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">
• Pedagogisk dokumentasjon
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">
• Refleksjon på basemøter, pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager.

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 15.08.23
- 06.10.23
- 02.01.24
- 10.05.24
- 14.06.24

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar innværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammeplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.